

Beretninger fra livet som CIA undercover-agent

Publiceret 01/10/2020 i Bøger/Forsvars- og sikkerhedspolitik af Yasmin Abdel-Hak

UNDERCOVER // BOGANMELDELSE – Amaryllis Fox er tidligere CIA undercover-agent og har skrevet bogen *Mit liv undercover – ung kvinde i CIA*. Den selvbiografiske bog handler om hendes næsten ti år lange karriere i CIA, om hendes arbejde som undercover agent hvis primære virke var at stoppe terrorhandlinger. Hvis man er til serien *Homeland*, vil man med garanti kunne lide denne bog. En højspændt beretning fra det virkelige liv med et vigtigt budskab om at forstå sin fjende.

Som 18-årig interviewede hun Myanmars Aung San Suu Kyi, som på det tidspunkt endnu sad i husarrest. Egentlig havde Amaryllis fået penge af sin mor til at købe en kjole til sit store *prom*-bal, men valgte i stedet at bruge pengene på en flybillet til Myanmar. Hun endte med at smugle interviewet med Aung San Suu Kyi ud og fik det leveret til BBC. Hun har sidenhen udtalt, at [den oplevelse lagde fundamentet for hendes senere virke](#):

”It was this idea that truth can be more powerful than military force and that really began to shape my aspirations in the world”

Mens hun var ved at tage sin master i *International Security* på Georgetown Universitet, udarbejdede hun en algoritme, der ville kunne forudsige, hvor og hvornår et muligt terrorangreb ville kunne finde sted. På baggrund heraf blev hun siden rekrutteret af CIA, samtidig med at hun færdiggjorde sine sikkerhedsstudier. Bogen fortæller om hendes tid som rekrut på *the Farm*, stedet hvor CIA oplærer deres nye agenter over flere måneder. Alt sammen *very badass*. Ingen tvivl om, at Amaryllis Fox er en skarp hjerne, som i den grad er bevidst om sin egen rolle.

CIA undercover-agent i Mellemøsten

Efter endt uddannelse bliver Fox sendt ud i verden for at forhindre terrorangreb, blandt andet i Mellemøsten og Pakistan. Hendes undercoverhistorie er, at hun arbejder som kunsthändler med base i Kina, hvor hun under konstant overvågning af de kinesiske myndigheder skal navigere mellem løgn og sandhed. Hun beskriver intenst den balanceakt, det er at leve i rollen som sin dækhistorie og stadig holde fast i sin egen indre kerne, uden at den påtagne dækhistorie overtager identiteten fuldstændig.

Hun er en interessant kvinde, som ikke bare er sin egen rolle som CIA-agent bevidst, men tillige er yderst reflekterende om, hvad CIA er. Og ikke mindst hvorledes vi definerer vores fjender. Det gør hende til en stærk formidler, og hendes budskab kommer til at stå stå skarpt. I en samtale med en af hendes lokale kontakter i Mellemøsten kommer blandt andet følgende citat:

Forskellen er, at vi tolererer civile tab for at få jer ud af vores land. Og I tolererer civile tab for at kunne blive her

Skrammer i troværdigheden

Jeg skal ærligt indrømme, at om end jeg holder uendelig meget af Fox' budskab – kunsten at kommunikere med sin fjende, og ikke mindst – at forstå sin fjende, så synes jeg, der er visse troværdighedsproblemer med bogen. Da bogen blev udgivet i USA, skabte den en del polemik, først og fremmest fordi Fox fik den udgivet uden CIA's forudgående tilladelse.

Hertil har Fox selv blot bemærket, at hun ikke har skrevet noget, som ikke allerede var offentligt kendt om CIA's arbejde. Det er måske i sig selv ikke så opsigtsvækkende, men nuværende CIA-agenter har tillige sået tvivl om troværdigheden af flere episoder beskrevet i bogen.

Scene som taget ud af *Homeland*

Fox har til sit forsvar forklaret, at hun ganske vist har ændret navne og steder for at beskytte identiteten på sine kontakter, men at begivenhederne som beskrevet er sande. Jeg må sige, at jeg personligt har det lidt stramt med netop en af disse hændelser, hvor Amaryllis Fox i en samtale med en højtstående jihadist skal prøve at forhindre et bombeangreb.

Det lykkedes først og fremmest, fordi jihadistens nyfødte baby har slim i lungerne, og græder af smerte omme bagved et gardin, mens faderen forhandler med Amaryllis. Amaryllis selv er nybagt mor på dette tidspunkt, og hiver herpå en lille flaske nellikeolie frem fra sin taske. Nellikeolien hjælper jihadistens baby med at lindre ubehaget. Og dermed er et større terrorangreb afværget, fordi de to – jihadist og CIA-agenten – finder et fælles ståsted i kraft af deres anden rolle som forældre hver især – alt sammen på grund af en grædende baby og nellikeolie. Det lyder unægtelig som et afsnit af *Homeland*.

Nogle anmeldere har kaldt bogen en gribende spionroman, [andre en utroværdig spionroman](#). Så synes jeg, at man i givet fald læser bogen forkert. Om end den handler om spioner, der farer jorden rundt for at afværge terrorangreb, er bogens budskab et andet og dybere: nemlig at forstå sin fjende, at kommunikere med denne på en ærlig og sårbar måde. Skåret helt ind til kernen forklarer Fox sit egentlige ærinde med bogen bedst på side 220 i bogen:

Fredsarbejde kræver viljen til at lytte. Styrke består blandt andet af sårbarhed. Husk, den anden er dig

Hvis man kan se bort fra de små skrammer i troværdigheden, som jeg synes bogen lider under, er det en absolut læseværdig bog om en spændende kvinde, med et lige så vigtigt budskab: At lytte til sin fjende. At vejen frem til fred er åben og ærlig kommunikation. Det er et budskab, som ikke bør gå tabt trods nævnte skrammer i historien.

*Apple har købt tv-rettighederne til bogen, og vil filmatisere bogen til en tv-serie.
Bogen er fint oversat til dansk af Siri Ranva Hjelm Jacobsen.
Bogen er udkommet i juni i år på forlaget Hr. Ferdinand. Sider: 234. Vejl. pris: 250 kr.*

Topfoto: privat

- YASMIN ABDEL-HAK
- SENESTE ARTIKLER

Yasmin Abdel-Hak er jurist med speciale i menneskerettigheder og Mellemøsten samt cand.mag i Mellemøststudier med speciale i Saudi-Arabien. Yasmin har i en årrække arbejdet med asylret og flygtningeforhold, primært med flygtningestrømme fra Mellemøsten, ligesom hun har samarbejdet med UNHCR med såkaldte kvoteflygtninge fra blandt andet Irak, Iran og Syrien. Hun har tillige været projektleder på en lang række kapacitetsopbyggende EU-projekter i de tidligere tiltrædelseslande til EU, herunder Rumænien, Polen og Baltikum. Hun har endvidere været projektleder for to større kapacitetsopbyggende EU-projekter i Tyrkiet i forbindelse med tiltrædelsesprocessen mellem Tyrkiet og EU. Endelig har Yasmin arbejdet som blogger for Børsen, hvor hun har skrevet om dansk udlændingepolitik og dansk udenrigspolitik i forhold til Mellemøsten. Hun er stifter af Global Migration and Politics, gmpe.dk med analyse- og rådgivningsarbejde indenfor mellemøstlige forhold, herunder flygtningeforhold, migrationsstrømme, regional politiske forhold og policy making.